

УДК 364.3:355.48

Новак Т.О.

старш. викл., асп. НУ «Запорізька політехніка»

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В РЕГІОНАХ, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ

Повномасштабне військове вторгнення Росії на територію України з 2022 року кардинально трансформувало контекст функціонування системи соціальної роботи, особливо в регіонах, які зазнали значних людських і матеріальних втрат. Соціальні служби стикаються з необхідністю терміново адаптувати управлінські моделі до нових реалій, аби забезпечити ефективне реагування на критичні потреби населення.

Актуальність модернізації управлінських рішень зумовлена зростанням масштабів соціальних викликів: внутрішнє переміщення мільйонів осіб, зростання рівня вразливості соціальних груп, зруйнована інфраструктура, дефіцит ресурсів. За таких умов традиційні механізми менеджменту соціальної роботи виявляються малоефективними, що потребує переосмислення управлінських підходів, процедур прийняття рішень та механізмів реалізації програм соціальної підтримки [1].

Модернізація управлінських рішень у цій сфері має ґрунтуватися на принципах:

1. Гнучкість та адаптивність – швидка реакція на зміни, оперативне коригування планів і впровадження нових форм допомоги, таких як мобільні соціальні групи і онлайн-сервіси.

2. Міжсекторальна взаємодія – тісна співпраця державних органів, місцевої влади, громадських організацій, бізнесу та міжнародних фондів для комплексного покриття потреб постраждалого населення.

3. Цифровізація процесів – використання цифрових технологій для оптимізації обліку послуг, автоматизації заявок та забезпечення прозорості допомоги в реальному часі.

4. Децентралізація ресурсів і повноважень – передача функцій на місцевий рівень для швидшого реагування на локальні потреби і використання доступних ресурсів [2].

До перспективних напрямів трансформації управлінських практик варто віднести:

- впровадження кризового менеджменту в діяльність соціальних установ;
- розробку інноваційних форматів кейс-менеджменту для роботи з ВПО, сім'ями військових, постраждалими від бойових дій;
- посилення ролі місцевих ОМС у координації гуманітарної допомоги;
- формування нових моделей партнерства з неурядовими організаціями, волонтерськими ініціативами, міжнародними донорами [3].

У регіонах, що постраждали від війни, зростає потреба у формуванні спеціалізованих управлінських рішень щодо реінтеграції ветеранів, підтримки родин загиблих, відновлення доступу до соціальних послуг у громадах, які зазнали окупації чи руйнування. Особливого значення набуває кадрове оновлення сфери, підвищення кваліфікації соціальних працівників в умовах воєнної й поствоєнної кризи. Отже, модернізація управлінських рішень у системі соціальної роботи в умовах війни є ключовою передумовою ефективного соціального реагування та стійкого розвитку постраждалих регіонів. Формування нової якості управління у сфері соціальної роботи передбачає стратегічне бачення, інституційну мобільність та акцент на людський капітал як головну цінність відновлюваного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про соціальні послуги [Електронний ресурс] : Закон України : [прийнятий Постановою Верховної Ради України № 4017-IX від 17 січня 2019 р.: станом на 10 жовтня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/T192671> (дата звернення 09.04.2025).

2. Деякі питання реалізації експериментального проекту з тимчасового розміщення та підтримки деяких категорій осіб з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах [Електронний ресурс] : Постанова [прийнята Кабінетом Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1555.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.04.2025).

3. Соціальні послуги в умовах війни : нові зміни та виклики. Лабораторія законодавчих ініціатив [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://parlament.org.ua/analytics/soczialni-poslugy-v-umovah-vijny-novi-zminy-ta-vyklyky/> (дата звернення 10.04.2025).